

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

2019 წლის 13 მარტი

ქ. თბილისი

დისციპლინური საქმე №93/18-2

მოსამართლე -- -- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

-- -- 2018 წლის 26 მარტისა და 2018 წლის 02 აპრილის №--, №-- საჩივრების საფუძველზე, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ, მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება.

-- -- 2018 წლის 11 აპრილის №-- საჩივრის საფუძველზე, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტისა და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ, მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 14 სექტემბრის გადაწყვეტილებით, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁹ მუხლის შესაბამისად, ზემოაღნიშნული დისციპლინური საჩივრები (რეგისტრაციის №--, №-- და №--), მოსამართლე -- -- მიმართ, გაერთიანდა ერთ წარმოებად და დისციპლინურ საქმეს მიენიჭა №--.

წინასწარი შემოწმების შედეგად მომზადებული 2018 წლის 01 ოქტომბრის №93/18 დასკვნა დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ წარდგენილ იქნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 2019 წლის 13 მარტის სადისციპლინო სხდომაზე განსახილველად.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივრებში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

-- სააპელაციო სასამართლოს წარმოებაში იმყოფებოდა სს საქმე -- -- და -- -- მიმართ. აღნიშნულთან დაკავშირებით, წარმოდგენილ საჩივრებში მითითებულია შემდეგ ფაქტებზე:

1.1. სააპელაციო პალატამ უსაფუძვლოდ არ დააკმაყოფილა დაცვის მხარის შუამდგომლობები: სახელმწიფო ბრალმდებელთა აცილებაზე, დაცვის მხარის ადვოკატის შეცვლაზე, ახალი მტკიცებულებების წარდგენასა და მტკიცებულებათა დაუშვებლად ცნობის თაობაზე. სასამართლომ ასევე არ უზრუნველყო მტკიცებულებათა გამოკვლევა.

1.2. სასამართლომ არ გაიზიარა დაცვის მხარის ის მტკიცებულებები, რაც მსჯავრდებულთა უდანაშაულობას ადასტურებდა. ასევე, საქმის გარემოებათა არასწორად შეფასების შედეგად, დაადგინა უკანონო, დაუსაბუთებელი განაჩენი. აღნიშნულის გამო, საჩივრის ავტორები მიიჩნევენ, რომ სასამართლო იყო მიკერძოებული და არაობიექტური.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი იქნა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. -- საქალაქო სასამართლოს (მოსამართლე-- --) 2015 წლის 30 ივლისის განაჩენით:

-- -- ცნობილია დამნაშავედ: საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, რისთვისაც სასჯელად განესაზღვრა 7 წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთა; საქართველოს სსკ-ის 194-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, რისთვისაც სასჯელად განესაზღვრა 10 წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და დანაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ, -- -- სასჯელად განესაზღვრა 10 წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთა. -- -- სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო 2014 წლის 02 დეკემბრიდან.

-- -- ცნობილია დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, რისთვისაც სასჯელად განესაზღვრა 6 წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთა. მსჯავრდებულ -- -- სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო 2014 წლის 02 დეკემბრიდან.

2.2 -- სააპელაციო სასამართლოს (მოსამართლეები:-- --, -- --, -- --) 2017 წლის 26 სექტემბრის განაჩენით, მსჯავრდებულების: -- --, -- -- და მათი ინტერესების დამცველი ადვოკატების სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა -- საქალაქო სასამართლოს 2015 წლის 30 ივლისის განაჩენი.

3. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს. იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს, საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მიეცეს მოცემულ საქმეზე ფაქტობრივ გარემოებებს და დადგინდეს კონკრეტული ფაქტები, შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

3.1. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 297-ე მუხლის „გ“ პუნქტის შესაბამისად, სააპელაციო წესით საქმის განხილვისას დასაშვებია მხოლოდ სააპელაციო სასამართლოში წარმოდგენილი ახალი მტკიცებულების გამოკვლევა, ხოლო, პირველი ინსტანციის სასამართლოში გამოკვლეული ყველა მტკიცებულება მიიჩნევა გამოკვლეულად, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მტკიცებულება გამოკვლეულ იქნა კანონის არსებითი დარღვევით და მხარე აყენებს შუამდგომლობას ამგვარი მტკიცებულების ხელახლა გამოკვლევის თაობაზე; ამავე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, მხარის შუამდგომლობის საფუძველზე სასამართლოს გადაწყვეტილებით ახალი მტკიცებულება შესაძლოა გამოკვლეულ იქნეს სააპელაციო სასამართლოში, თუ შუამდგომლობის ავტორი დაასაბუთებს, რომ იგი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მისი პოზიციის დასასაბუთებლად და პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის განხილვისას მისი წარმოდგენა ობიექტურად შეუძლებელი იყო;

საქმის მასალების თანახმად, საქმის სააპელაციო წესით განხილვისას დაცვის მხარის მიერ წარდგენილია:

- შუამდგომლობა, სახელმწიფო ბრალმძებელთა აცილების თაობაზე. შუამდგომლობაში დაცვის მხარე მიუთითებდა პროკურორთა არაობიექტურობაზე და აღნიშნავდა, რომ მათ არ უზრუნველყვეს მსჯავრდებულ პირთა გამამართლებელ მტკიცებულებათა მოპოვება. სასამართლომ შუამდგომლობა არ დააკმაყოფილა და განმარტა, რომ გამოძიება მართალია ხორციელდება ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად, თუმცა, მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპის დაცვით. შესაბამისად, დაცვის მხარეც უფლებამოსილი იყო პირადად წარედგინა მტკიცებულებები სასამართლოსთვის. რაც შეეხება გამოძიების სრულად წარმოების საკითხს, მოცემულზე სასამართლო იმსჯელებდა შემაჯამებელ გადაწყვეტილებაში, მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად.
- შუამდგომლობა, დამცველის აცილების თაობაზე (სავალდებულო დაცვის შემთხვევა). შუამდგომლობაში მსჯავრდებული მიუთითებდა, რომ მისთვის ადვოკატს საქმის მასალები არ ჰქონდა გადაცემული. სასამართლომ შუამდგომლობა არ დააკმაყოფილა და განმარტა, რომ სახეზე არ იყო საქართველოს სსსკ-ის მე-60 მუხლით გათვალისწინებული საფუძველი დამცველის აცილებაზე, რომელიც სავალდებულო წესით მონაწილეობდა საქმის განხილვაში. ამასთან, საქმის მასალების გადაცემასთან დაკავშირებით, დამცველს დამატებით ეთხოვა საქმის მასალების მსჯავრდებულისთვის გადაცემა. ასევე, სასამართლომ გადადო სხდომა და განუმარტა მსჯავრდებულს უფლება - შეთანხმების საფუძველზე სხვა ადვოკატის მოწვევაზე.
- შუამდგომლობები, საქმის სააპელაციო განხილვის ეტაპზე ახალი მტკიცებულებების (საბანკო-ანალიტიკური ექსპერტიზის დასკვნის, -- -- მიერ 2 ტომად წარმოდგენილი მასალების - შუამდგომლობების, განცხადებების, ანგარიშების და ა.შ.) წარდგენაზე.

სასამართლომ შუამდგომლობა არ დააკმაყოფილა, ვინაიდან მიიჩნია, რომ იგი არ აკმაყოფილებდა საქართველოს სსსკ-ის 297-ე მუხლის „გ“ პუნქტის მოთხოვნებს.

▪ შუამდგომლობა, მტკიცებულებათა დაუშვებლად ცნობის თაობაზე, იმ საფუძველით, რომ მათი მოპოვების დროს დარღვეული იყო საპროცესო მოთხოვნები. სასამართლომ წარდგენილი ფორმით შუამდგომლობა არ დააკმაყოფილა და განმარტა, რომ სააპელაციო ინსტანციის სასამართლო უკვე დაშვებულ მტკიცებულებათა დაუშვებლობაზე, არსებულ მოცემულობაში ვერ იმსჯელებდა, ვინაიდან, აღნიშნული პირველი ინსტანციის სასამართლოს (წინასასამართლო სხდომა) განხილვის საგანი იყო. თუმცა, მტკიცებულებათა მოპოვების დროს დაშვებულ საპროცესო წესის დარღვევის საკითხს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, სასამართლო შეაფასებდა შემაჯამებელ გადაწყვეტილებაში.

მოცემულთან დაკავშირებით საჩივრის ავტორები განმარტავენ, რომ სააპელაციო პალატამ უსაფუძვლოდ არ დააკმაყოფილა დაცვის მხარის არცერთი ზემოაღნიშნული შუამდგომლობა.

სადავო საკითხის შეფასებისას მნიშვნელოვანია ყურადღება გამახვილდეს სასამართლოს იმ მოტივაციაზე, თუ რა სამართლებრივ საფუძვლებზე დაყრდნობით ეთქვა უარი დაცვის მხარეს შუამდგომლობათა დაკმაყოფილებაზე. ირკვევა, რომ ყველა მოცემულ შემთხვევაში სასამართლოს დასკვნები გამომდინარეობს გარემოებათა შინაგანი რწმენით შეფასებებიდან. აღნიშნულის გამო კი, დაუშვებელია მათ კანონიერებისა და დასაბუთებულობის საკითხზე მსჯელობა, დისციპლინური სამართალწარმოების ფარგლებში. კერძოდ, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის დანაწესის თანახმად, სასამართლო დასკვნის კანონიერება, ვინაიდან მას საფუძვლად უდევს მოსამართლის შინაგანი რწმენა, დისციპლინური სამართალწარმოების ფარგლებში ვერ შემოწმდება.

რაც შეეხება საქმის სააპელაციო წარმოების ეტაპზე, მტკიცებულებათა გამოკვლევის საკითხს, აღნიშნულთან ასევე არ დასტურდება მოსამართლის მოვალეობის შეუსრულებლობის ფაქტი. კერძოდ, საქართველოს სსსკ-ის 297-ე მუხლის „გ“ პუნქტის დანაწესის თანახმად, პირველი ინსტანციის სასამართლოში გამოკვლეული ყველა მტკიცებულება მიიჩნევა გამოკვლეულად, გარდა საგამონაკლისო შემთხვევებისა, რასაც არსებულ მოცემულობაში ადგილი არ ჰქონია.

3.2. საჩივრის ავტორები ეჭვს ქვეშ აყენებენ სასამართლოს გადაწყვეტილებათა კანონიერებას, მტკიცებულებათა არასწორად შეფასების საფუძვლებით, თუმცა, მოცემული საკითხი დისციპლინური სამართალწარმოების ფარგლებში დაუშვებელია შემოწმდეს, შემდეგ სამართლებრივ გარემოებათა გამო:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია. მოსამართლე ფაქტობრივ გარემოებებს აფასებს და გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე.

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო განმარტავს, რომ მტკიცებულებათა შეფასება, მათ შორის მათი რელევანტურობის განსაზღვრა, არის ეროვნული სასამართლოების პრეროგატივა (Barberia, Messegue, jabardo v. Spain).

საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობის და უტყუარობის თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა.

აღსანიშნავია, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში საკითხზე მსჯელობა მოითხოვს მტკიცებულებათა რელევანტურობის, უტყუარობის კუთხით, სასამართლოს შინაგანი რწმენის საფუძველზე მიღებული სამართლებრივი დასკვნების შემოწმების აუცილებლობას. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად კი, ამგვარ სასამართლო აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა დაუშვებელია განხორციელდეს დისციპლინური სამართალწარმოების პროცესში.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არ არსებობს „საერთო

სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „ე“ (მოსამართლის მოვალეობის შეუსრულებლობა ან არაჯეროვანი შესრულება) გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. შესაბამისად, 2019 წლის 13 მარტის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე საკითხის განხილვაში მონაწილე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 13 წევრთაგან 13 ხმით, სრული შემადგენლობის 2/3-ის უმრავლესობა), საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით და 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №93/18-2 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

გიორგი მიქაუტაძე

საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი